

viselő külföldi tapasztalatok alapján foglalozott a Maros szabályozásának technikai részével. Utalva különösen az idej nagy szárazságnál tett tapasztalatokra, a munkálatok későbbi periódusára szükségesnek jelezte Erdélyben olyan völgyzáró gátak építését, melyek segítségével a vizet tárolni és alacsony vízállás esetén lebecsátani lehet. Egyebekben a Szilárd főmérnök által előterjesztett technikai tervezetet teljesn magáévá teszi.

Baader Henrik temesvári kamarai elnök és May Gyula a tervezet finánciális részéhez szólottak hozzá. Ezután Tonelli felolvasta annak a felterjesztésnek a tervezetét, amely a három város és a három kamara nevében a kormányhoz lesz felterjesztendő. A felterjesztés a kormány elvi állásfoglalását kéri arra nézve, hogy a Maros hajózhatóvá tételét a villamos energia kitermelésével kombinálva kívánja megvalósítani, úgy hogy a kérelmező három város legyen az energiának

birtokosa. Ennek ellenében a városok, amelyek az energia értékesítését magukra vállalják, viselik a Lippáig terjedő szakasz építési költségeinek bizonyos hányvadát. Mindezen kérdéseknek tárgyalására pedig a kormány részletes tárgyalást rendeljen el a három várossal.

Az értekezlet a tervezetet magáévá téve kimondta, hogy azt végleges szövegében a résztvevő faktorok nevében küldöttéggel juttatja a kormányhoz. Ezután Somogyi polgármester a megjelentek nevében köszönetet mondott az előadóknak. Végül Geml József temesvári polgármester utalva arra, hogy minden közös természetű akciónak egységes vezetésére van szüksége, ajánlotta, hogy a szegedi polgármester bizassék meg az ügyek vezetésével, lépjen összeköttetésbe a miniszteriumokkal és a szükséghez képest gondoskodjék további ülések összehívásáról is. Az értekezlet ennek a határozatnak kimondásával véget ért.

A Meinx-pör tárgyalása.

— Czövek kapitány és Bialoszkurszky detektív vallomása a rendőrségi nyomozásokról. —

(Saját tudósítónktól.) Hétfőn nagy szenzációval lett szegényebb a Meinx-pör, amelynek fordulatai és eseményei annyi érdekességet szolgáltatottak már a szegedi közönségnek. Ugy volt, hogy Bialoszkurszky államrendőrségi detektívet és Czövek kapitányt hétfőn hallgatja ki a hadosztálybíró, de egyikük sem jelent meg a hétfői tárgyaláson, amelyen csak Böhm Sándor kihallgatását folytatták. A tanuk elmaradásának az az oka, hogy a távirati idézőt nem kapták meg idejében. Valószínű, hogy az ő kihallgatásukra csak szerdán kerül a sor. Egyébként szombaton hallgatták ki Czövek kapitányt és Bialoszkurszkyt Temesvárott a Menkes-pörben, amelyről már közölt részleteket a *Délmagyarország*.

A Meinx-pör hétfői tárgyalásán Böhm Sándor elmondotta, hogy a Beregi-céggel nem állott üzleti összeköttetésben, csak Hoffmann Jánossal.

Dr. Stössinger Benó tárgyalásvezető: Ha ön 25 koronájával vett babot Hoffmann-tól, miért adta el nyomban ötven koronáért ugyanazt a babot az élelmezési raktárnak?

Böhm: Ez nem büntetendő cselekmény. Hoffmann nem ismerte az árat. Különb is hat és fél vagon babot szállítottam s nagymennyiséget drágábban is vettem. Amit az egyik vásárlásra ráfizettem, a másikon kellett behoznom, hogy nyereségem maradjon.

Kijelenti ezután, hogy a hadbírószobában nincsenek szakemberek s így hiába vetik szemére, hogy túl magas hasznót számított. Különb ez még nem bizonyítja azt, hogy összejátszott volna Meinxal. Egyébként mindig a legjobb árut szállította. Mindenki, aki egy kicsit ért a szalonnához, tudja, hogy a kissé avas jobb a frissnél.

A temesvári Menkes-pörben — mint fentebb említettük — szombaton hallgatták ki dr. Czövek Sándor államrendőrségi kapitányt és Bialoszkurszky detektívet. A Menkes-pör vádlottjai tudvalevőleg szintén úgy védekeztek, mint a Meinx-pör szereplői, hogy a nyomozó rendőrközegek kényszerítették őket a beismerő vallomásra.

Először Czövek kapitányt hallgatták ki, aki elmondotta, hogy a nyomozás folyamán a jegyzőkönyvvezetést ellenőrizte, szobából szobára járt, ahol jegyzőkönyvet írtak s nem engedte azt lezárni, míg nem olvasták fel a kihallgatottaknak. Azok a vádak, melyekkel egyes tanuk őt és a detektívet illették, nem felelnek meg a valóságnak. A nyomozást mindig lelkiismeretesen végezték. A jegyző-

könyvbe soha olyat nem vettek bele, amit a tanu nem mondott.

Dr. Sachter Frigyes főhadnagy-hadbíró: Egyes tanuk azt mondják, hogy a jegyzőkönyvekbe nem azt vették fel, amit ők mondtak.

— Az ki van zárva. A jegyzőkönyvek vezetése pontos volt. A jegyzőkönyvet dr. Német Lipót fogalmazó minuciózus lelkiismeretességgel vette fel. Semmi befolyást nem gyakoroltam rá. Az a tanu, aki a jegyzőkönyvbe mondott adatokat visszavonta, bizonyosan alkalmazottja a cégnek.

— Már nem alkalmazottja.

— Bizonyosan még a hatása alatt áll.

— Egy tanu azt mondja, hogy éjjel keresték fel s mikor jegyzőkönyvet vettek fel vele, nemcsak azt vették be, amit ő mondott, hanem a feleségével folytatott beszélgetést is.

— Soha a lakásán nem hallgattunk ki senkit, legfeljebb, ha beteg volt.

— Az eset, amelyről itt szó van, a katonai raktárban történt.

— Éjjel a katonai raktárban nem vettünk fel jegyzőkönyvet. Ez legfeljebb úgy történt, hogy valamely detektív járt a raktárban s magának ott beszélgetés közben jegyzeteket készített, amit a tanu félreértett.

— Tárgyalásvezető: Nem történt meg, hogy a detektívek valakit fenyegetéssel birtak volna rá vallomástételre?

— Ki van zárva. Mindig törvény szerint jártunk el. Mindenkit figyelmeztettünk arra, hogy hamis tanuzás esetén elzárás vár rá.

Moravék vezérőrnagy: Egyes tanuk vallották, hogy őket az ügyészségen késő este és korán reggel olyan időben hallgatták ki, mikor ott nem voltak ügyészek s akkor esetleg történhetett olyasmi, ami nincs megen-ge-ve.

— Ez nem áll. Mikor kihallgattunk, az ügyészségi épületben mindig volt két-három ügyész.

— Igaz, hogy ön ellen feljelentés történt a nagyváradi és a szatmári bíróságnál?

— Ez ugyan nem tartozik erre, de igaz mindkét feljelentés. A nagyváradi feljelentés az Ullmann-féle tárgyalás miatt történt. Egy évig hallgattak. Ezt a feljelentést hangulat-keltés céljából adták be. Ami a szatmári feljelentést illeti, a kassai hadbírószoba előtt egy tanu vallotta, hogy az egyik detektív pofon-vágta. Erről van tudomásom s az illető detektívet bevonultattam. A honvédbírószoba ezt az ügyet tette át a szatmári bírósághoz.

A hadosztálybírószoba nem eskette meg vallomására Czövek kapitányt.

Lovag Bialoszkurszky Géza detektív tagadta, hogy hosszú előzetes, letartóztatás, vagy fenyegetés által birtak volna rá vallomástételre.

Tárgyalásvezető: Mondta ön az ön által kihallgatott Menkes százados urnak, hogy vesztésglisztába juttatja s hogy gyűrűje van, mellyel dzsindzsicuzni tud? (Ugyanezt vallották a Meinx-pör vádlottjai is. (A Szerk.)

— Tiltakozom ilyen beállítás ellen. Egy kis máriacelli gyűrűt hordok, amely nem is alkalmas ilyesmire.

— Megtörtént, hogy a kihallgatás késő éjjelig tartott?

— Volt eset rá, hogy tizenegyig is tartott, de olyankor Baróti ügyész ur mindig az épületben volt, mert várta az eredményt.

— Megfenyegetett ön valaha valakit s úgy szerzett tőle vallomást?

— Nem.

A hadosztálybírószoba tanácskozás után határozatot hirdetett ki, hogy a tanu megesketésétől eláll, miután ama gyanu forog fenn ellene, hogy a vádlottak, vagy a tanuk egyikével-másikkal törvényellenes dolgokat engedett meg magának.

Czövek Sándor rendőrkapitány kéri a hadbírószobát, hogy az indokolást, mellyel megesketésének mellőzését a hadosztálybírószoba kimondta, neki szószerinti magyar fordításban adják tudtára, miután németül nem ért.

Miután ez megtörtént, Czövek kapitány tiltakozott az ellen, mintha a vádlottakkal szemben ellenséges érzülettel viseltetnék.

Nagy tengeri csata a norvég partok előtt.

London, október 22. Két erősen felfegyverzett német cirkáló az Északi-tengeren e hónap tizenhetedikén a Shetland-szigetek és a norvég part között megtámadott egy hajómenetet. Ugyanekkor az ellenséges hajók megtámadták a Charles Fose sorhajóhadnagy parancsnoksága alatt álló Mary Rose és a Brocke Edward sorhajóhadnagy parancsnoksága alatt álló Strongbord brit torpedórombolókat, melyek tengeralattjárók elriasztására voltak a hajómenet mellé kirendelve. Torpedórombolóink felvették a harcot mindaddig, míg rövid, egyenlőtlen küzdelem után elsülyedtek. Vitéz magatartásukkal mindaddig feltartóztatták a német cirkálókat, míg három kereskedelmi hajónak sikerült a menetből kiszöknie. Sajnos, öt norvég, egy dán és három svéd hajót, — valamenyien fegyvertelenek voltak — a németek ágyutüzzel elsülyesztettek, anélkül, hogy megvizsgálták volna, vagy bármi módon figyelmeztették volna őket és anélkül, hogy legénységük és utasaik életére tekintettel lettek volna. A németek, szorongó aggodalommal gondolva arra, hogy a brit tengeri haderő elvághatja őket, nem is tettek kísérletet arra, hogy az elsülyedt torpedórombolók legénységét megmentésék. Cserbenhagyták a sülyedő hajókat is és ezáltal módot adtak később érkező egyik őrhajóosztagunknak, hogy mintegy harminc norvéget és más állampolgárokat megmentsen. E mentőmunka részletei eddig még nem ismeretesek. Az ellenséges cirkálóknak sikerült a hosszú éjszakai sötétség folytán az angol őrhajóraj figyelmét kikerülni. Sajnálatos módon, a Mary Rose 88 főnyi tisztikara és legénysége, valamint a Strongbord 47 főnyi személyzete elveszett.

Genf, október 22. Párisból jelentik hivatalosan: Sisteron környékén, a Saone-vidéken két Zeppelint, amelyeknek elromlott a kormányja, repülőgépeink és légi támadások elhárítására szolgáló osztagaink megtámadták. A Zeppelinek leszállottak. Legénységük mind a két léghajót felgyújtotta, azután el akart menekülni, de elfogtuk őket.